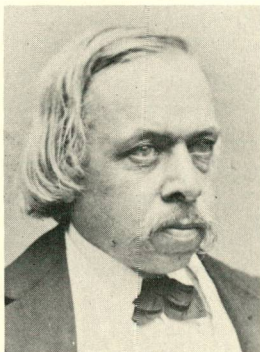

ALBERDINGK THIJM, Pieter Paul Maria, hoogleraar in de Nederlandse letterkunde aan de Katholieke Universiteit te Leuven (Amsterdam 21 oktober 1827 - Kessel-Lo 1 februari 1904).

Paul Alberdingk Thijm was een jongere broer van de Nederlandse letterkundige Jozef Alberdingk Thijm. Hun vader was een rijke koopman, hun gezin behoorde tot de burgerlijke elite van Amsterdam. Na hogere studies te Utrecht zette Paul zijn opleiding in Duitsland voort. In 1859 huwde hij Emilia Gfrörer, dochter van profes-

sor A.F. Gfrörer, onder wiens leiding Paul te Freiburg had gestudeerd. Na een leraarschap te Maastricht werd hij in 1870 benoemd tot hoogleraar in de Nederlandse en Germaanse letterkunde aan de universiteit te Leuven; als zodanig volgde hij kanunnik J. David op. Van 1876 af werden de colleges in Franse en Nederlandse letterkunde gelijkgesteld en kenden de lessen van Alberdingk Thijm een stijgend succes. Zijn huis te Vlierbeek was een centrum van cultureel leven. In het jaar van zijn benoeming was Paul Alberdingk Thijm tot ondervoorzitter gekozen van het Vlaamse studentengenootschap Met Tijd en Vlijt, waarin hij een belangrijke vormende en vernieuwende rol speelde. In 1878 leidde een prestigevede tussen de professoren Alberdingk Thijm en P. Willems tot een tijdelijke kampvorming onder de studenten van het genootschap, respectievelijk onder leiding van Albrecht Rodenbach en Pol de Mont.

Ook toen Alberdingk Thijm zich tijdelijk als ondervoorzitter terugtrok, bleef A. Rodenbach de fervente verdediger van zijn geliefde professor. In 1898, bij de dood van P. Willems, werd Alber-

dingk Thijm tot voorzitter van Met Tijd en Vlijt gekozen en hij bleef dit tot aan zijn dood. Eveneens in 1898 werd hij voorzitter van de Zuid-Nederlandsche maatschappij voor Taalkunde. In 1875 was Alberdingk Thijm medestichter van het Davidsfonds, waarvan hij de eerste voorzitter werd (1875-'78). Onder zijn invloedrijk beleid breidde het fonds zich onmiddellijk sterk uit. Het werd in zijn eerste bestaansjaren volledig door de figuur van Alberdingk Thijm gedomineerd. Tijdens een financiële en organisatorische crisis in de jaren 1877-'78 in het Davidsfonds werd voorzitter Alberdingk Thijm scherp aangevallen. In april 1878 legde hij onder vernederende omstandigheden het voorzitterschap neer; hij was te invloedrijk en alomtegenwoordig en daartegenover te weinig diplomatiek en praktisch opgetreden. Alberdingk Thijm werd niet meteen bij de stichting, wat verwondering wekte, maar pas in oktober 1886 tot lid van de Koninklijke Vlaamse Academie voor Taal- en Letterkunde gekozen. Tijdens dit lidmaatschap gaf hij blijk van intense werkzaamheid. In december 1886 liet Jozef Alberdingk Thijm het tijdschrift *Dietsche Warande*, dat hij in 1855 te Amsterdam had gesticht, aan zijn broer te Leuven over. Onder de hoofdredactie van Paul bleef het blad een hoogstaande culturele uitgave, die zich echter afzijdig hield van de V.B. In 1899 verkocht Alberdingk Thijm *Dietsche Warande* aan Maria Belpaire, die het blad samensmolt met *Het Belfort*. P. Alberdingk Thijm behoorde tot de redactie van *Dietsche Warande* en *Belfort*, dat Vlaamsgezind was, maar werkte er niet intens aan mee. Nederlander van geboorte, hield hij zich politiek graag afzijdig. Toch speelden zijn prestige, invloed en daadwerkelijke rol onder de studenten mee in de bewustmaking bij de Vlamingen van hun mogelijkheden. Als auteur publiceerde P. Alberdingk Thijm literaire en historische studies, waarin hij blijk gaf van zijn breed-humanistische ondergrond.

LITERATUUR: D. Claes, *Levensschets van P.P.M. Alb. Thijm* (1905); - J. Sencie, *P.P.M. Alb. Thijm*, in *Dietsche Warande en Belfort* (1906, p. 13-66); - L. van Heemstede, *Paul Alb. Thijm 1827-1904* (1909); - J. Smeyers, *Alberdingk Thijm, Pieter Paul Maria*, in *Nationaal Biografisch Woordenboek*, I (1964).

BRIGITTE RASKIN